

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/954 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουνίου 2016

για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 392 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, την Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Κροατίας, την Ιταλική Δημοκρατία, την Κυπριακή Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, τη Μάλτα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, τη Δημοκρατία της Αυστρίας, την Πορτογαλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Σλοβενίας, τη Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για την προοδευτική καθιέρωση ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση πρέπει να θεσπίσει μέτρα σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 81 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα εν λόγω μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν την προώθηση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύγκρουση νόμων, καθώς και μέτρα σχετικά με το οικογενειακό δικαίο με διασυνοριακές επιπτώσεις.
- (3) Στις 16 Μαρτίου 2011 η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.
- (4) Κατά τη σύνοδό του της 3ης Δεκεμβρίου 2015, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί συμφωνία μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της για την έκδοση των κανονισμών.
- (5) Υπό τις συνθήκες αυτές, η Μάλτα, η Κροατία και το Βέλγιο απηύθυναν διαδοχικά αιτήματα στην Επιτροπή με επιστολές στις 14 Δεκεμβρίου 2015, στις 15 Δεκεμβρίου 2015 και στις 17 Δεκεμβρίου 2015 αντιστοίχως, και η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Σουηδία, με επιστολές τους στις 18 Δεκεμβρίου 2015, δηλώνοντας ότι επιθυμούσαν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία σχετικά με τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και την περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για τον σκοπό αυτό. Η Τσεχική Δημοκρατία, οι Κάτω Χώρες, η Βουλγαρία, η Αυστρία

⁽¹⁾ Έγκριση της 7ης Ιουνίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

και η Φινλανδία απηύθυναν τα ίδια αιτήματα στην Επιτροπή με επιστολές τους στις 28 Ιανουαρίου 2016, στις 2 Φεβρουαρίου 2016, στις 9 Φεβρουαρίου 2016, στις 16 Φεβρουαρίου 2016 και στις 26 Φεβρουαρίου αντιστοίχως. Με επιστολή της 18ης Μαρτίου 2016 η Κύπρος εξέφρασε την επιθυμία της να συμμετάσχει στη δημιουργία της ενισχυμένης συνεργασίας. Επιθυμία την οποία η Κύπρος επανέλαβε κατά τις εργασίες του Συμβουλίου. Συνολικά, 18 κράτη μέλη υπέβαλαν αίτημα για ενισχυμένη συνεργασία.

- (6) Η ενισχυμένη συνεργασία αναμένεται να δημιουργήσει ένα σαφές και πλήρες νομικό πλαίσιο στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που θα καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, να εξασφαλίσει στους πολίτες τις δέουσες λύσεις όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου, την προβλεψιμότητα και την ευελιξία και να διευκολύνει την κυκλοφορία των αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.
- (7) Σύμφωνα με τα αιτήματα των κρατών μελών για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, προτείνονται δύο πράξεις ουσιαστικού δικαίου για την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας, μία σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και μία άλλη σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων. Για να καλυφθεί ολόκληρο το πεδίο της ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών και να εξασφαλιστεί η μη διακριτική μεταχείριση των πολιτών, οι δύο εκτελεστικές πράξεις ουσιαστικού δικαίου θα πρέπει να εκδοθούν ταυτοχρόνως.
- (8) Οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στα άρθρα 326 έως 329 της ΣΛΕΕ πληρούνται.
- (9) Ο προκείμενος τομέας της ενισχυμένης συνεργασίας, δηλαδή η δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και η αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, καθορίζεται στο άρθρο 81 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) και στο άρθρο 81 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ως ένας από τους τομείς που καλύπτονται από τις Συνθήκες. Δεν πρόκειται για τομέα αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης.
- (10) Η απαίτηση της ύστατης λύσης που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 της ΣΕΕ πληρούται, εφόσον το Συμβούλιο έκρινε, στις 3 Δεκεμβρίου 2015, ότι οι στόχοι του κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της.
- (11) Η ενισχυμένη συνεργασία για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, αποσκοπεί στο να αναπτυχθεί δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων, καθώς και στο να εξασφαλιστεί η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύγκρουση νόμων. Ως εκ τούτου, προάγει τους στόχους της Ένωσης, διαφυλάσσει τα συμφέροντά της και ενισχύει τη διαδικασία ολοκλήρωσής της, όπως απαιτείται από το άρθρο 20 παράγραφος 1 της ΣΕΕ.
- (12) Η ενισχυμένη συνεργασία για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, είναι σύμφωνη με τις Συνθήκες και το δίκαιο της Ένωσης και δεν θίγει την εσωτερική αγορά ούτε την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Δεν συνιστά φραγμό ή διάκριση στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τους.
- (13) Ειδικότερα, η ενισχυμένη συνεργασία για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις, στον βαθμό που η ενισχυμένη συνεργασία δεν θίγει το προϋπάρχον στον προκείμενο τομέα κεκτημένο.
- (14) Η ενισχυμένη συνεργασία για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, σέβεται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν σ' αυτήν. Οι κοινοί κανόνες για τη δικαιοδοσία, τη σύγκρουση νόμων και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων εντός των συμμετεχόντων κρατών μελών δεν θίγουν τους κανόνες των μη συμμετεχόντων κρατών μελών. Τα δικαστήρια των μη συμμετεχόντων κρατών μελών θα εξακολουθούν να εφαρμόζουν τους ισχύοντες εσωτερικούς τους κανόνες για τον καθορισμό της δικαιοδοσίας και του εφαρμοστέου δικαίου και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτουν τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων.

- (15) Η παρούσα απόφαση τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τις αρχές των άρθρων 9 και 21.
- (16) Η ενισχυμένη συνεργασία για τη δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, είναι ανοικτή ανά πάσα στιγμή σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 328 της ΣΛΕΕ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Μάλτα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας εξουσιοδοτούνται να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ τους στον τομέα της δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των Συνθηκών.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της.

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G.A. VAN DER STEUR